

PIĘĆDZIESIĄT LAT WYDZIAŁU ELEKTRYCZNEGO POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ

Wydział Elektryczny, tak jak pozostałe trzy wydziały Politechniki Śląskiej: Mechaniczny, Inżynieryjno-Budowlany i Hutniczy, został powołany dekretem Krajowej Rady Narodowej z dnia 24 maja 1945 roku. Wydział nasz jest jednym z najstarszych wydziałów Uczelni i jedynym, który przez 50 lat nie zmienił swojej nazwy.

Idea powołania Politechniki Śląskiej zrodziła się już po pierwszej wojnie światowej w latach dwudziestych. W 1929 roku Sejm Śląski rozpoczął u Władz Centralnych starania związane z organizacją i budową Politechniki Śląskiej w Katowicach. Ówczesny rząd premiera prof. Bartla oddalił projekt ze względu na trudne warunki ekonomiczne kraju. A sytuacja kadrowo-narodowościowa na Śląsku w środowisku technicznym nie była ustabilizowana. Na przykład w 1929 roku na 299 dyrektorów i kierowników technicznych największych zakładów przemysłowych województwa śląskiego aż 249 było Niemcami odmawiającymi przyjęcia obywatelstwa polskiego. Stanowiło to 83% kadry kierowniczej. Jednocześnie w tych samych zakładach odsetek polskich robotników sięgał 98%.

Wobec odrzucenia projektu powołania Politechniki w Katowicach władze województwa postanowiły powołać średnią szkołę techniczną, która byłaby bazą dla politechniki. Z inicjatywy ówczesnego wojewody dra Michała Grażyńskiego w sierpniu 1928 roku rozpoczęto prace nad projektem obecnego budynku w Katowicach przy ul. Krasińskiego przeznaczanego dla Śląskich Zakładów Naukowych, które w przyszłości miały być załącznikiem Politechniki Śląskiej.

Na Śląsku w latach dwudziestych i trzydziestych działały inne polskie ośrodki przemysłowo-naukowe skupiające inżynierów i techników. Ośrodki te rozwijały i krzewiły polską myśl techniczną i stanowiły potencjalną bazę kadrową przyszłej Politechniki Śląskiej. Jednym z takich ośrodków było Stowarzyszenie Dozoru Kotłów Parowych w Katowicach, którego dyrektorem był inż. Jan Obrąpalski, późniejszy profesor i współorganizator Wydziału Elektrycznego Politechniki Śląskiej. W stowarzyszeniu tym były organizowane co miesiąc seminaria z inicjatywy prof. Jana Obrąpalskiego dla energetyków polskich, którzy pracowali na Śląsku, na których to seminariach omawiano zamierzenia inwestycyjne w śląskich zakładach, ciekawsze awarie, problemy organizacyjne naszego przemysłu oraz perspektywy rozwojowe polskiej energetyki. Spotkania seminaryjne

również o charakterze towarzyskim nie tylko stwarzały możliwości rozwoju zawodowego uczestników, ale bardzo mocno integrowały polskie środowisko elektrotechniczne na Śląsku. Jednym ze stałych uczestników tych seminariów był inż. Lucjan Nehrebecki, późniejszy profesor Wydziału Elektrycznego Politechniki Śląskiej.

Gdy z początkiem lat trzydziestych rozważano powołanie w Katowicach Politechniki Śląskiej, zespół inżynierów skupionych wokół osoby inż. Jana Obrąpalskiego i uczestniczący w organizowanych na terenie Stowarzyszenia Dozoru Kotłów seminariach był brany pod uwagę jako potencjalna baza profesorów i wykładowców energetyków i elektryków.

Z myślą o przyszłości Politechniki Śląskiej już w 1936 roku władze województwa śląskiego powołały do życia Wyższe Studium Nauk Społeczno-Gospodarczych z kierunkiem technicznym i handlowym. Studium mieściło się w budynku Śląskich Zakładów Technicznych w Katowicach. Dziekanem Wydziału Przemysłowego był późniejszy organizator i pierwszy rektor Politechniki Śląskiej prof. Władysław Kuczewski. Na Wydziale tym zagadnienia elektroenergetyczne i napędowe w hutnictwie i górnictwie wykładał prof. Jan Obrąpalski. Wielu późniejszych profesorów Politechniki Śląskiej prowadziło na tym studium wykłady w latach 1936-1939.

Jeszcze w czasie trwania drugiej wojny światowej już w lutym 1945 roku Wojewoda Śląski powołał Tymczasową Komisję Organizacyjną Politechniki Śląskiej. Zadaniem Komisji było przygotowanie projektu lokalizacji oraz opracowanie wstępnej organizacji uczelni. Komisja sporządziła rejestr wszystkich ewentualnych, potencjalnych pracowników naukowo-dydaktycznych Politechniki znajdujących się już na Śląsku oraz osób wyrażających chęć zamieszkania na Śląsku. Komisja zaproponowała, aby Politechnika Śląska mieściła się w Katowicach w gmachu Śląskich Technicznych Zakładów Naukowych przy ul. Krasieńskiego oraz w budynku obecnej biblioteki usytuowanym na rogu ul. Krasieńskiego i Francuskiej.

Jak już wspomniano wyżej, z datą 24 maja 1945 roku Krajowa Rada Narodowa powołała Politechnikę Śląską w Katowicach z czterema Wydziałami: Elektrycznym, Inżynierjno-Budowlanym, Hutniczym i Mechanicznym. Minister Oświaty w piśmie z dnia 30 maja 1945 adresowanym do profesora Akademii Górniczej Władysława Kuczewskiego wydaje polecenie organizacji Politechniki Śląskiej. Pismo jest krótkie i zawiera ważną treść: "Powierzam Obywatelowi Profesorowi kierownictwo prac nad zorganizowaniem Politechniki Śląskiej w Katowicach".

Równoległe do prac przygotowawczych związanych z kreowaniem Politechniki Śląskiej prowadzonych przez Tymczasową Komisję Organizacyjną, na terenie Krakowa grupa profesorów pod kierunkiem prof. Izidora Stelli-Sawickiego od kwietnia 1945 roku rozpoczęła organizację wydziałów politechnicznych przy Akademii Górniczej z myślą o powołaniu w przyszłości Politechniki Krakowskiej. Od razu w kwietniu rozpoczęto wpisy licznie napływających kandydatów na studia na wydziały: architektury, chemiczny,

elektryczny, inżynierii lądowej i wodnej oraz mechaniczny. Oprócz pierwszych lat studiów na tych wydziałach w miarę potrzeby uruchamiane były również starsze semestry dla tych, którzy rozpoczęli studia przed wojną lub w czasie wojny. W pierwszym terminie zgłosiło się ponad 5000 kandydatów. Rok akademicki na pięciu wydziałach, w tym i na Wydziale Elektrycznym, rozpoczął się w maju 1945 roku, zaś 5 czerwca w auli Akademii Górniczej odbyła się uroczysta inauguracja na wydziałach politechnicznych przy Akademii Górniczej w Krakowie. Wydziały te powstały spontanicznie, miały studentów, kadre naukowo-dydaktyczną i odpowiednie pomieszczenia.

Politechnika Śląska była w trudniejszej sytuacji niż Wydziały Politechniczne przy Akademii Górniczej w Krakowie. Nie miała właściwie niczego poza "szyldem". Nie było kadry, nie było studentów, nie było pomieszczeń, laboratoriów, audytoriów itd. Organizator Politechniki Śląskiej stanął przed trudnym zadaniem. Sprawa pierwsza to lokalizacja. Czy rzeczywiście Katowice, czy budować politechnikę kosztem Śląskich Technicznych Zakładów Naukowych? Organizator Politechniki Śląskiej i zespół doradców doszli do wniosku, że Katowice nie stwarzają odpowiednich warunków rozwoju uczelni, zaś gmach Śląskich Technicznych Zakładów Naukowych przy ul. Krasińskiego, włączony w zabudowaną już część miasta, nie zapewni właściwego rozwoju przestrzennego uczelni w przyszłości. Również brak zaplecza kwaterekowego dla studentów i pracowników naukowych, którzy musieli przyjść z zewnątrz, też nie predestynował Katowic na siedzibę Politechniki Śląskiej.

Może najlepiej oddadzą atmosferę tamtych lat wspomnienia o początkach Politechniki Śląskiej organizatora i pierwszego rektora prof. Władysława Kuczewskiego: "Był czerwiec 1945 roku. Znalazłem się w Krakowie, gdzie już od kwietnia 1945 roku działała Politechnika pod nazwą Krakowskiej przy Akademii Górniczej pod opieką rektora prof. Walerego Goetla. Wrzała tam praca na wydziałach: architektury, chemicznym, elektrycznym, inżynierii lądowej i wodnej oraz mechanicznym. Jakkolwiek akt erekcyjny Politechniki Śląskiej przewidywał utworzenie wydziału hutniczego, nie było jednak w Krakowie ani grona profesorskiego, ani też asystenckiego i studenckiego, które chciałyby pracować i studiować poza Akademią Górniczą. Zamiast hutniczego powstał wydział chemiczny, jako że w Krakowie osiadło wielu wybitnych profesorów chemików Politechniki Lwowskiej. Po uporaniu się z trudnościami w Krakowie, po zorganizowaniu tam pracy Politechniki Śląskiej na okres przejściowy, należało pomyśleć o jej przeniesieniu na Śląsk. Z możliwości, jakie stwarzały dla Politechniki Katowice, Chorzów, Bytom, Zabrze i Gliwice pod względem jej prosperowania i rozwoju, wybraliśmy położone nad Kanałem Kłodnickim, zasobne w pomieszczenia szkolne, w wolne poniemieckie kwatery dla pracowników naukowych, administracyjnych i studentów nęcące swą zielenią i parkami Gliwice". W dniu 14 czerwca 1945 roku Minister Oświaty wydał akt prawny przenoszący formalnie uczelnię z Katowic do Gliwic.

W myśl polecenia ówczesnego Ministra Oświaty dr. Stanisława Skrzyszewskiego wydziały politechniczne zorganizowane przy Akademii Górniczej w Krakowie mają stanowić załączek Politechniki Śląskiej. Organizator Politechniki Śląskiej prof. Władysław Kuczewski rozpoczął rozmowy z Krakowskim Komitetem Organizacyjnym i pracownikami nauki o przeniesieniu wydziałów politechnicznych wraz z kadrą na teren Śląska. Bezpośrednie rozmowy nie dały rezultatu. W połowie czerwca 1945 roku Minister dr Stanisław Skrzyszewski zaprosił do Ministerstwa na poradę organizatora Politechniki Śląskiej prof. Władysława Kuczewskiego, rektora Akademii Górniczej prof. Walerego Goetla, organizatora wydziałów politechnicznych przy Akademii Górniczej prof. Izidora Stellę-Sawickiego oraz członków Komisji Organizacyjnej Politechniki Śląskiej powołanej przez Wojewodę Śląskiego. Na naradzie została podjęta ostateczna decyzja przeniesienia studentów z czterech wydziałów politechnicznych przy Akademii Górniczej do Politechniki Śląskiej z tymczasową siedzibą w Krakowie. Były to wydziały: elektryczny, inżyniersko-budowlany, mechaniczny i chemiczny.

Jeszcze raz należy zacytować fragment wspomnień organizatora i pierwszego rektora Politechniki Śląskiej prof. Władysława Kuczewskiego: "Od dnia 25 czerwca 1945 roku rozpoczęły się nasze starania zmierzające do przygotowania Gliwic na przyjęcie Politechniki Śląskiej od nowego roku akademickiego, tzn. od 1 października 1945 roku. Zgromadziliśmy na kursie przygotowawczym do egzaminów wstępnych na 1 rok studiów pokaźną liczbę młodzieży ze wszystkich stron Polski. Często pozbawieni domu rodzinnego, obdarci i wygłodzeni kandydaci na studentów jęli się ochoczo i z entuzjazmem do pracy nad porządkiem lokali szkolnych, burs, stołówek i mieszkań. Otoczona troskliwą opieką władz uczelni młodzież uzyskała nie tylko bezpłatne mieszkanie wraz z meblami i bielizną pościelową, ale też bezpłatne posiłki, ubrania i obuwie, przydzielone przez Urząd Wojewódzki na zlecenie Wojewody. Wkrótce, bo już na początku lipca 1945 roku, zaczęło działać ambulatorium Politechniki Śląskiej i szpitalik na 5 łóżek przy ul. Częstochowskiej 10a. Pracownicy naukowcy i administracyjni na równi z młodzieżą (a pod pewnymi względami w szerszym niż młodzież zakresie) korzystali z bezpłatnych mieszkań i znalezionych tam mebli, sprzętów i ubrań, z całodziennego wyżywienia w stołówce przy ul. Moniuszki 13, otrzymując dzięki pomocy Wojewody ponadto paczki UNRRA, ubrania i obuwie z Urzędu Wojewódzkiego.

Ekipa zdziałała na terenie Gliwic tyle, że w dniu 29 października 1945 roku w nieopalanej jeszcze sali przy ul. Marcina Strzody 21 mogła odbyć się pierwsza inauguracja roku akademickiego 1945/46. Odtąd praca Politechniki Śląskiej potoczyła się znanymi torami".

Możliwości rozwojowe i warunki kwaterunkowe miały rzeczywiście Gliwice - największe ze wszystkich miast Śląska. Jednakże oddane uczelni gmachy i budynki wymagały remontów oraz podstawowego wyposażenia. W wielu budynkach przejętych przez Uczel-

nie mieściły się szpitale wojsk radzieckich; również w starym budynku Wydziału Elektrycznego przy ul. Akademickiej 10 (dawniej Katowickiej, a potem Pstrowskiego).

W październiku 1945 roku rozpoczęła na Politechnice Śląskiej studia 2750 słuchaczy, zaś czterowydziałowa uczelnia posiadała już 54 katedry ze 198 pracownikami naukowo-dydaktycznymi, w tym na Wydziale Elektrycznym 12 katedr z 45 nauczycielami akademickimi. Na pierwszy rok studiów wszystkich wydziałów zostało przyjętych 900 studentów. Oprócz pierwszych semestrów równolegle bieżyły semestry drugie będące kontynuacją rozpoczętych studiów w maju 1945 roku w Krakowie; był to tzw. "semestr nieparzysty". Również rozpoczęły pracę semestry III, V i VI. Studia czteroletnie były oparte na programach Politechniki Lwowskiej. Podstawową kadrę profesorską i adiunktów na wszystkich czterech wydziałach stanowili profesorowie, którzy przyjechali ze Lwowa. Kadra profesorska była wielkim atutem Politechniki i przedmiotem zazdrości innych, nawet starych politechnik.

W owych latach powojennych, latach szczególnych, młodzież naszą cechował ogromny pęd do nauki, do zdobywania wykształcenia, którego odmówił jej okupant. Wśród studentów byli niedawni więźniowie obozów koncentracyjnych i obozów jenieckich, zdemobilizowani żołnierze armii podziemnej, zdemobilizowani żołnierze Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie, I i II Armii, lotnicy RAF-u, marynarze z Polskiej Marynarki Wojennej, Polacy, których wcielono do niemieckiego Wehrmachtu i Kriegsmarine. Wśród studentów i pracowników można było spotkać uczestników prawie wszystkich bitew, jakie miały miejsce w Europie i Afryce w drugiej wojnie światowej. Pomimo młodego wieku byli to ludzie dojrzały i ukształtowany, którzy wiedzieli, czego chcą i do czego dążą.

O istniejącej atmosferze entuzjazmu świadczą między innymi wspomnienia prof. Stanisława Ochęduszy z Wydziału Mechanicznego, związane z przyjazdem do Gliwic grupy profesorów ze Lwowa, w której również był między innymi prof. Stanisław Fryze: "Szczególnie niezatarte wrażenie pozostawił po sobie wieczór powitalny zorganizowany w dniu 14 lipca 1946 roku w gmachu Wydziału Elektrycznego przy ul. Katowickiej. Radość z powodu przyjazdu lwowskich pracowników nauki do Gliwic nie miała granic. Rozentuzjazmowana młodzież dosłownie na rękach przeniosła niektórych profesorów z ul. Katowickiej na ul. Kaszubską do ich mieszkań." i dalej "... pomimo usilnych starań o pozyskanie mnie ze strony innych politechnik (Wrocław, Gdańsk) pozostałem w Gliwicach".

Pierwszy rok akademicki Politechniki Śląskiej zainaugurowany 29 października 1945 roku nie miał jeszcze pełnej obsady profesorskiej, gdyż większość profesorów Politechniki Lwowskiej przyjechała do Gliwic w 1946 roku. Dopiero od roku akademickiego 1946/47 można mówić o pełnej i kompletnej obsadzie etatowej. I tak na Wydziale Elektrycznym obsadzonych było 12 katedr:

1. Katedra Matematyki
 - prof. nzw. dr Stanisław Kaliński plus dwóch adiunktów,
2. Katedra Fizyki
 - prof. zw. dr inż. Tadeusz Malarski z Politechniki Lwowskiej plus dwóch adiunktów, czterech asystentów,
3. Katedra Podstaw Elektrotechniki
 - prof. zw. dr inż. Stanisław Fryze z Politechniki Lwowskiej plus jeden adiunkt, 5 asystentów
4. Katedra Miernictwa Elektrotechnicznego
 - prof. kontr. inż. Edward Niwiński plus 2 adiunktów, 3 asystentów,
5. Katedra Maszyn Elektrycznych
 - prof. kontr. dr inż. Władysław Kołek plus 2 adiunktów, 2 asystentów,
6. Katedra Urządzeń Elektrycznych
 - prof. nzw. inż. Zygmunt Gogolewski plus 2 adiunktów, 2 asystentów,
7. Katedra Kolei Elektrycznych
 - prof. kontr. inż. Marian Porębski plus 1 adiunkt,
8. Katedra Energetyki
 - prof. kontr. inż. Jan Obrąpalski plus 1 adiunkt, 1 asystent,
9. Katedra Teletechniki
 - prof. kontr. inż. Łukasz Dorosz plus 1 asystent,
10. Katedra Radiotechniki
 - p.o. prof. zw. dr inż. Tadeusz Malarski plus 1 adiunkt, 1 asystent,
11. Katedra Nauk Prawniczych
 - prof. zw. dr Antoni Wereszyński,
12. Katedra Społecznej Ochrony Pracy, Higieny i Bezpieczeństwa Pracy
 - prof. kontr. inż. Mieczysław Rzęcki.

Oprócz etatowych pracowników Wydziału Elektrycznego wykłady prowadziło 12 profesorów z innych wydziałów i z przemysłu.

Początkowoczeroletni, ośmiosestralny program dydaktyczny Wydziału Elektrycznego był oparty na programie, jaki obowiązywał do 1939 roku na Politechnice Lwowskiej. Po drugim roku studiów następował podział na dwie grupy:

- grupę energetyczną,
- grupę telekomunikacyjną.

Po czterech semestrach przewidziany był egzamin ogólny. Do egzaminu ogólnego na Wydziale Elektrycznym zaliczano wszystkie obowiązujące przedmioty, ćwiczenia i laboratoria objęte programem pierwszego i drugiego roku studiów. Egzamin ogólny musiał być zdany w ciągu piątego semestru. W myśl obowiązującego wówczas programu studiów inny był tryb egzaminu dyplomowego dla grupy energetycznej, inny dla telekomunikacyjnej. W programie Politechniki Śląskiej na rok akademicki 1946/47 jest zapis o następującej treści:

" EGZAMIN DYPLOMOWY DLA GRUPY ENERGETYCZNEJ

składa się z 6-dniowej pracy klauzurowej i egzaminu ustnego składanego przed komisją w 2 tygodnie po ukończeniu pracy klauzurowej. Jeśli kandydat przedłożył pracę dyplomową wykonaną już poprzednio na innej uczelni, wówczas komisja może zwolnić go z obowiązku wykonania pracy klauzurowej. Do egzaminu ustnego wyznacza komisja kandydatowi spośród niżej wymienionych przedmiotów jeden przedmiot mechaniczny (z grupy A) i dwa przedmioty elektryczne (z grupy B).

A. Przedmioty mechaniczne:

- technologia mechaniczna,
- obróbka metali,
- termodynamika,
- silniki mechaniczne.

B. Przedmioty elektryczne:

- elektrotechnika ogólna,
- urządzenia elektryczne,
- miernictwo elektryczne,
- maszyny elektryczne.

EGZAMIN DYPLOMOWY DLA GRUPY TELEKOMUNIKACYJNEJ

składa się z pracy dyplomowej, obrony pracy i egzaminu ustnego. Do egzaminu wyznacza komisja kandydatowi jeden z niżej wymienionych przedmiotów elektrycznych ogólnych i 2 przedmioty telekomunikacyjne.

a) Przedmioty ogólne:

- elektrotechnika ogólna,
- miernictwo elektrotechniczne,

b) Przedmioty telekomunikacyjne:

- radiotechnika ogólna,
- teletechnika ogólna,
- urządzenia radionadawcze,
- urządzenia radioodbiornicze,
- urządzenia teletechniczne."

Grupa energetyczna, popularnie zwana silnoprawdową, miała program studiów oparty na programie Politechniki Lwowskiej, która nie posiadała odrębnego wydziału elektrycznego, a elektrotechnika wchodziła w skład Wydziału Mechanicznego, a zatem był to kierunek studiów elektromechaniczny. Na przykład na trzecim roku studiów Wydziału Elektrycznego Politechniki Śląskiej wg obowiązującego programu studiów w r. akad. 1946/47 dla grupy energetycznej prowadzone były również wykłady przez profesorów Wydziału Mechanicznego, takie jak:

- urządzenia dźwigowe i transportowe,
- turbiny wodne i pompy,
- kotły parowe,
- silniki spalinowe,
- kompresory i wentylatory,
- turbiny parowe,
- pomiary maszyn ciepłych.

W roku akademickim 1947/48 za dziekaństwa prof. Stanisława Fryzego skorygowano profil studiów szczególnie dla grupy energetycznej zastępując sześć przedmiotów mechanicznych jednym pod nazwą maszynoznawstwo konstrukcyjne. W ten sposób studia na Wydziale Elektrycznym bardziej się "zelektryfikowały". Dalszych korekt w programie studiów grupy energetycznej dokonano za dziekaństwa prof. Zygmunta Gogolewskiego wprowadzając w 1949 roku specjalności: konstrukcyjną, sieci elektrycznych i napędów w górnictwie i hutnictwie. Program na poszczególnych specjalnościach różnił się tylko pracami projektowymi, wszystkie zajęcia audytoryjne i laboratoryjne były wspólne. Najważniejszym problemem w organizacji procesu dydaktycznego były laboratoria, a właściwie ich brak, chociaż w programach studiów istniały. Skromne laboratorium dydaktyczne z fizyki już działało od samego początku, tj. od 1945 roku. Od 1946 roku działało już laboratorium dydaktyczne z miernictwa elektrycznego. Najpoważniejszym problemem było laboratorium z maszyn elektrycznych, które zaczęło działać dopiero w 1947 roku. Przez pierwsze dwa lata ćwiczenia laboratoryjne z maszyn elektrycznych studenci odrabiali we Wrocławiu. Również laboratorium wysokich napięć uruchomiono dopiero na naszym Wydziale w 1948 roku. Od samego początku funkcjonowało laboratorium radiotechniczne prowadzone przez adiunkta dr. inż. Tadeusza Zagajewskiego oraz laboratorium teletechniczne.

Do 1947 roku losy Politechniki Śląskiej były niepewne. Były ośrodki, które dążyły do zlikwidowania i wykreślenia tej uczelni z mapy kraju. W owym czasie krążyło określenie naszej uczelni jako "politechniki powiatowej" oraz twierdzenie, że tradycyjnie w kadrę z wyższym wykształceniem Śląsk był wyposażany przez mocne ośrodki naukowe Krakowa i Wrocławia, zaś sam Górny Śląsk ma kształcić raczej dobrych techników, że nie potrzeba w Polsce co 100 km politechniki, a zatem należy osiadłymi lwowskimi profesorami wzmocnić ośrodki naukowe w Krakowie i Wrocławiu, zaś Politechnikę Śląską, która nie ma zaplecza naukowego, wyposażenia i odpowiednich pomieszczeń, należy rozwiązać. Na skutek silnych nacisków w tym kierunku na władze centralne, również przez czynniki polityczne, ówczesny Minister Oświaty, nie chcąc się osobiście angażować w zagorzałe dyskusje oraz aby radykalnie i autorytatywnie sprawę rozwiązać, powołał czteroosobową Komisję, która miała w imieniu Ministra Oświaty podjąć ostateczną decyzję co do losów Politechniki Śląskiej. W skład tej Komisji weszli:

- prof. dr Stanisław Turski, ówczesny rektor Politechniki Gdańskiej,
- prof. dr Edward Warchałowski, ówczesny rektor Politechniki Warszawskiej,
- prof. dr Izydor Stella-Sawicki, profesor Akademii Górniczej w Krakowie,
- prof. dr Julian Bonder, profesor Politechniki Śląskiej.

Komisja w tym składzie miała po przeprowadzeniu wizji lokalnej ustalić, czy Politechnika Śląska ma istnieć, czy też ze względu na brak warunków należy ją rozwiązać. Komisja wizję lokalną przeprowadziła w marcu 1947 roku. W pracach Komisji nie brał udziału prof. Izydor Stella-Sawicki. Werdykt Komisji brzmiał: Politechnika Śląska ma wszelkie podstawy do istnienia, jest uczelnią odpowiadającą poziomem i zasobami kadrowymi i materiałowymi innym krajowym politechnikom. Marzec 1947 roku może być uważany w historii Politechniki Śląskiej za datę przełomową. Od tego czasu istnienie wyższej uczelni technicznej na Śląsku nie było przez nikogo kwestionowane.

Według lwowskiego, czteroletniego programu studiów szły od samego początku tylko cztery roczniki:

1. tzw. "nieparzysty", który rozpoczął studia na pierwszym semestrze w Krakowie w maju 1945 roku,
2. który rozpoczął studia w październiku 1945 roku,
3. który rozpoczął studia w październiku 1946 roku,
4. który rozpoczął studia w październiku 1947 roku.

Na wiosnę 1948 roku władze Uczelni zostały powiadomione przez Ministerstwo, że w ramach reformy wyższych studiów technicznych w roku akademickim 1948/49 wprowadza się na pierwszym roku Wydziału Elektrycznego Politechniki Śląskiej nowy program dwustopniowego nauczania jednolity dla wydziałów elektrycznych wszystkich wyższych szkół technicznych w Polsce. Studia na stopniu inżynierskim były 3,5-letnie i obejmowały 3-letni okres nauczania oraz półroczną praktykę kierunkową. Po ukończeniu studiów absolwenci otrzymywali tytuł zawodowego inżyniera elektryka. Dla studentów kończących studia wg programu lwowskiego na grupie energetycznej, czyli tzw. silnoprądowej, egzamin dyplomowy mógł być przeprowadzony albo jak dotychczas w trybie klauzurowym, albo poprzez przedłożenie pracy dyplomowej.

W roku akademickim 1948/49 przeprowadzono pierwszy przewód doktorski na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej. Pierwszym doktorem nauk technicznych został dr inż. Andrzej Kamiński, późniejszy profesor zwyczajny naszego Wydziału. Promotorem był prof. Jan Obrąpalski.

Od 1 października 1950 roku na Wydziale Elektrycznym uruchomiono Oddział Górniczy.

W celu przyśpieszenia kształcenia inżynierów elektryków górniczych nie tylko dokonano naboru na pierwszy rok studiów, ale również przesunięto na drugim i trzecim roku po 30 studentów z Oddziału Prądów Silnych. W tej sytuacji program nauk stopnia pierwszego inżyniera zawodowego obejmuje już na Wydziale Elektrycznym trzy oddziały:

1. Oddział Górniczy,
2. Oddział Prądów Silnych z sekcjami: energetyczna (z kierunkami elektrowni i sieci) i techniczno-konstrukcyjną,
3. Oddział Telekomunikacyjny z sekcjami: radiotechniczną i teletechniczną (kierunek urządzenia transmisyjne).

Program studiów na pierwszym roku jest wspólny dla wszystkich trzech oddziałów, na drugim roku każdy oddział ma już odmienny program, zaś na trzecim roku następuje dalszy podział na sekcje i kierunki studiów.

W 1950 roku na Wydziale Elektrycznym działa już 14 katedr:

1. Katedra Matematyki
 - prof. nzw. dr Stanisław Kaliński, 1 adiunkt, 2 asystentów,
2. Katedra Fizyki
 - prof. zw. dr inż. Tadeusz Malarski, 3 adiunktów, 7 asystentów,
3. Katedra Podstaw Elektrotechniki
 - prof. zw. dr inż. Stanisław Fryze, 1 adiunkt, 7 asystentów,
4. Katedra Miernictwa Elektrycznego
 - prof. kontr. inż. Wincenty Podlacha, 2 adiunktów, 8 asystentów,
5. Katedra Maszyn Elektrycznych
 - prof. nzw. dr inż. Władysław Kołek, 2 adiunktów, 10 asystentów,
6. Katedra Budowy Maszyn
 - prof. nzw. inż. Zygmunt Gogolewski, 1 adiunkt, 4 asystentów,
7. Katedra Urządzeń Elektrycznych
 - zast. prof. inż. Lucjan Nehrebecki, 5 asystentów,
8. Katedra Wysokich Napięć
 - zast. prof. inż. Tadeusz Stępniewski, 1 adiunkt, 4 asystentów,
9. Katedra Energetyki
 - prof. nzw. inż. Jan Obrąpalski, 1 adiunkt, 1 asystent,
10. Katedra Urządzeń Teletechnicznych
 - prof. nzw. Łukasz Dorosz, 5 asystentów,
11. Katedra Radiotechniki
 - zast. prof. dr inż. Tadeusz Zagajewski, 1 adiunkt, 7 asystentów,
12. Katedra Podstaw Teletechniki
 - zast. prof. mgr Józef Szpilecki, 1 asystent,
13. Katedra Sieci Elektrycznych
 - zast. prof. inż. Zbigniew Jasicki, 1 adiunkt, 2 asystentów,
14. Katedra Bezpieczeństwa Pracy
 - prof. nzw. Mieczysław Rzęcki, 1 adiunkt, 2 asystentów.

Ponieważ budynek Wydziału Elektrycznego przy ul. Katowickiej 10 nie mieścił wszystkich katedr, część z nich była usytuowana w budynku mieszkalnym przy ul. Marcina Strzody 28, zaś Katedra Wysokich Napięć przy ul. Orlickiego 1.

W 1950 roku powołano samodzielną Wyższą Szkołę Inżynierską pod patronatem NOT, w której był również Wydział Elektryczny. Szkoła ta mieściła się w gmachu Śląskich Technicznych Zakładów Naukowych w Katowicach przy ul. Krasieńskiego. Od 1951 roku została przemianowana na Wieczorową Szkołę Inżynierską, zaś w 1955 roku wcielona do Politechniki Śląskiej jako placówka prowadząca wieczorowe studia zawodowe. W 1965 roku wieczorówka Wydziału Elektrycznego z Katowic została przeniesiona do Gliwic.

W roku akademickim 1951/52 uległy pewnym zmianom kierunki studiów na stopniu inżynierskim i magisterskim. Na stopniu inżynierskim na oddziale energetycznym były następujące kierunki:

- elektrownie,
- sieci elektryczne,
- elektrotechnika przemysłowa,
- maszyny i prostowniki.

Na oddziale telekomunikacyjnym na stopniu inżynierskim były grupy:

- radiotechniczna,
- łączenia,
- przenoszenia.

Na studiach magisterskich jest tylko oddział energetyczny.

W 1953 roku Naczelna Organizacja Techniczna powołała przy Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej Komisję Weryfikacyjno-Egzaminacyjną na Stopień Inżyniera Elektryka. Komisja pod przewodnictwem prof. nzw. inż. Zygmunta Gogolewskiego miała za zadanie rozpatrywać wnioski techników o długoletniej praktyce przemysłowej o nadanie stopnia inżyniera elektryka.

W roku akademickim 1953/54 na studiach dziennych inżynierskich pojawiła się nowa specjalność - elektroautomatyka przemysłowa jako załączek przyszłego nowego Wydziału Automatyki.

Trzyletni program studiów nie sprawdził się, w 1956 roku wydłużono dzienne studia inżynierskie do czterech lat, zaś na stopień magisterski przewidziano dalsze dwusemestralne studia dzienne lub wieczorowe. Przy tej kolejnej korekcie działały następujące specjalności:

- automatyka przemysłowa,
- maszyny elektryczne,
- elektrotechnika przemysłowa,
- sieci elektryczne,
- elektrownie ciepłe.

Oprócz dwustopniowych studiów dziennych prowadzone były na Wydziale dwustopniowe studia wieczorowe, inżynierskie czteroletnie i magisterskie dwuletnie oraz zawodowe studia zaoczne.

W październiku 1956 roku uruchomiono na Wydziale Elektrycznym eksternistyczne studia magisterskie o formalnym czasie trwania trzech lat.

W 1958 roku zrezygnowano z dziennych studiów zawodowych i wprowadzono od nowego roku akademickiego 1958/59 jednolite pięcioletnie studia dzienne magisterskie, które przetrwały po dzień dzisiejszy.

Od 1956 roku do 1958 roku prowadzone były sześcioletnie, dwunastosemestralne magisterskie studia zaoczne. W 1958 roku zrezygnowano z tego typu studiów i zapoczątkowano czteroletnie inżynierskie studia zaoczne. Równolegle do nich funkcjonowały w dalszym ciągu wieczorowe studia inżynierskie.

A więc od 1958 roku na Wydziale Elektrycznym były prowadzone studia:

- ienne magisterskie 5-letnie,
- wieczorowe studia magisterskie 2,5-letnie,
- wieczorowe studia inżynierskie 4,5-letnie,
- zaoczne studia inżynierskie 4,5-letnie,
- eksternistyczne studia magisterskie 3-letnie.

Oczywiście przyjęcia na wieczorowe i eksternistyczne studia magisterskie uwarunkowane były posiadaniem stopnia inżyniera zawodowego.

Od 1954 roku funkcjonowały na naszym Wydziale dwuletnie studia aspiranckie, na które zapisywali się asystenci. Studia te miały być pomocne w przygotowaniu pracy doktorskiej. Na studiach aspiranckich prowadzone były wykłady jedynie z przedmiotów humanistycznych, które stanowiły przygotowanie do egzaminu na Uniwersytecie Warszawskim.

Ze względu na stale rozrastający się Wydział Elektryczny, a szczególnie z powodu organizowania nowych laboratoriów dydaktycznych, posiadane pomieszczenia już nie wystarczały. Kompleks budynków Wydziału Górniczego zaprojektowany jako czteropawilonowy był dotychczas zrealizowany z funduszy Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego jako trzypawilonowy. Dokumentacja czwartego pawilonu już istniała, ale nie było funduszy na realizację. Ówczesny dziekan wydziału rozpoczął starania w celu zdobycia odpowiednich funduszy na budowę czwartego pawilonu, z przeznaczeniem dla Wydziału Elektrycznego. W bardzo krótkim czasie fundusze takie uzyskano z energetyki, która sfinansowała całą budowę łącznie z wyposażeniem. Już we wrześniu 1963 roku szereg katedr przeniosło się do nowych przestronnych pomieszczeń, a były to katedry:

- Matematyki,
- Fizyki,
- Sieci i Układów Elektroenergetycznych,

- Elektrowni,
- Urządzeń Elektrycznych,
- Napędu Elektrycznego,
- Gospodarki Elektroenergetycznej,
- Wysokich Napięć

oraz dziekanat Wydziału Elektrycznego.

Z nowym rokiem akademickim 1961/62 został powołany na Wydziale Elektrycznym Oddział Automatyki obejmujący kierunek studiów konstrukcyjny i eksploatacyjny. Kierownikiem tego nowego oddziału został mianowany prof. nzw. inż. Tadeusz Zagajewski.

Od roku 1962 Wydział Elektryczny prowadził dwa ośrodki konsultacyjne zaoczno-stacjonarne w Opolu i w Rybniku.

Zarządzeniem Ministra Szkolnictwa Wyższego z dnia 30 grudnia 1963 roku został powołany Wydział Automatyki jako pierwszy tego typu wydział w kraju. Wydział posiadał siedem katedr:

1. Przesyłu Sygnałów,
2. Teorii Regulacji,
3. Automatyki Procesów Przemysłowych,
4. Elektroniki Przemysłowej,
5. Miernictwa Przemysłowego,
6. Urządzeń i Układów Przemysłowych,
7. Konstrukcji Aparatów Automatyki.

Z Wydziału Elektrycznego przeszło na nowy wydział 30 nauczycieli akademickich w tym 2 profesorów, 4 docentów, 6 adiunktów i 18 asystentów. Dziekanem nowego wydziału został wybrany prof. nzw. dr inż. Tadeusz Zagajewski.

W roku 1968 powrócono do koncepcji dwustopniowych studiów dziennych, tzn. magisterskich i inżynierskich zawodowych, ale nie jak poprzednio z końcem lat czterdziestych w sposób szeregowy, lecz równoległy. Oprócz 5,5-letnich studiów magisterskich równoległe były prowadzone dzienne studia zawodowe czteroletnie. Przy powoływaniu dwóch rodzajów studiów dziennych biegnących równoległe przyjęto założenie, że dla inżynierów pracujących w przemyśle w eksploatacji, konserwacji lub bezpośrednio w produkcji wystarczy dobre przygotowanie technologiczne, zaś dla inżynierów przeznaczonych do pracy naukowej, koncepcyjnej, projektowej lub konstrukcyjnej potrzebne jest przygotowanie teoretyczne o dużym ładunku wiedzy podstawowej matematyki, fizyki, elektro-techniki teoretycznej. Jak wykazało życie, takie założenia nie sprawdziły się, gdyż trudno było przewidzieć, jakie predyspozycje i jaki potencjał intelektualny posiada dany kandydat na studenta, starający się o przyjęcie na określony rodzaj studiów.

W roku akademickim 1968/69 Wydział Elektryczny składał się z 11 katedr:

- Matematyki, kier. doc. dr Czesław Kluczny
- Fizyki, kier. doc. dr Franciszek Kuczera
- Elektrotechniki Teoretycznej, kier. doc. dr inż. Zygmunt Nowomiejski
- Miernictwa Elektrycznego, kier. doc. inż. Mieczysław Pluciński
- Maszyn Elektrycznych, kier. doc. dr inż. Władysław Paszek
- Napędu Elektrycznego, kier. doc. dr inż. Zygmunt Kuczewski
- Elektrowni Ciepłych, kier. prof. zw. inż. Lucjan Nehrebecki
- Sieci i Układów Elektroenergetycznych, kier. prof. nzw. dr inż. Franciszek Szymik
- Wysokich Napięć, kier. prof. nzw. inż. Tadeusz Stępniewski
- Urządzeń Elektrycznych, kier. prof. nzw. inż. Edmund Piotrowski
- Gospodarki Elektroenergetycznej, kier. prof. nzw. dr inż. Andrzej Kamiński.

W 1969 roku katedry połączono w jednostki duże, wieloosobowe. Również w tym samym roku powołano na Uczelni Wydział Matematyczno-Fizyczny i na ten nowy wydział przeniesiono Katedrę Matematyki i Katedrę Fizyki. Wykłady z matematyki przejęła doc. dr Stanisława Bogucka i prowadziła je przez 23 lata do roku 1991.

Na skutek reorganizacji liczba katedr na naszym Wydziale zmniejszyła się do czterech:

- Katedra Elektroenergetyki, w skład której weszły dotychczasowe katedry: Elektrowni Ciepłych, Sieci i Układów Elektroenergetycznych oraz Gospodarki Elektroenergetycznej. Kierownikiem nowej jednostki został doc. dr inż. Antoni Bogucki.
- Katedra Elektrotechniki Przemysłowej, w skład której weszły dotychczasowe katedry Napędu Elektrycznego oraz Urządzeń Elektrycznych. Kierownikiem tej jednostki został doc. dr inż. Zygmunt Kuczewski.
- Katedra Elektrotechniki Teoretycznej i Ogólnej powstała z połączenia dotychczasowej Katedry Elektrotechniki Teoretycznej oraz Katedry Elektrotechniki Ogólnej Wydziału Mechanicznego Energetycznego. Kierownikiem został doc. dr hab. inż. Zygmunt Nowomiejski.
- Katedra Technologii i Metrologii Elektrycznej powstała z połączenia katedr: Miernictwa Elektrycznego, Maszyn Elektrycznych oraz Wysokich Napięć. Kierownikiem został doc. inż. Mieczysław Pluciński.

W tabelce na następnej stronie podane są specjalności, jakie w roku akademickim 1969/70 były prowadzone na poszczególnych rodzajach studiów:

Specjalność	dzienne mgr	dzienne inż.	wieczor. kurs mgr	wieczor. st. zawod.	zaoczne st. zawod.
Elektrotechnika przemysłowa	x	x	x	x	x
Sieci i układy elektroenergetyczne lub elektroenergetyka	x		x	x	
Elektrownie ciepłe i gospodarka elektroenergetyczna	x				
Maszyny elektryczne	x				
Miernictwo elektryczne i przyrządy pomiarowe	x			x	

Organizacja Wydziału ustanowiona w 1969 roku nie utrzymała się długo. Już w 1971 roku Wydział przeszedł drugą reorganizację. Przy tej reorganizacji przyjęto instytutową strukturę na wszystkich wydziałach naszej uczelni, również i na Wydziale Elektrycznym.

Z czterech katedr utworzono trzy instytuty. Reorganizacja nie polegała tylko na zmianie sztyków. Przeprowadzono dokładne przetasowanie różnych zespołów dydaktycznych. Decydenci nie zawsze kierowali się tylko względami merytorycznymi. Zarządzeniem Ministra Oświaty i Szkolnictwa Wyższego z dnia 15 września 1971 roku zniesiono katedry i powołano instytuty wydziałowe.

Na Wydziale Elektrycznym powołano:

1. Instytut Elektroenergetyki i Sterowania Układów przez połączenie dotychczasowej Katedry Elektroenergetyki z zespołem urządzeń elektrycznych z Katedry Elektrotechniki Przemysłowej i zespołem wysokich napięć z Katedry Technologii i Metrologii Elektrycznej.
2. Instytut Metrologii i Maszyn Elektrycznych przez połączenie zespołu metrologii elektrycznej oraz zespołu maszyn elektrycznych z dotychczasowej Katedry Technologii i Metrologii Elektrycznej.
3. Instytut Podstawowych Problemów Elektrotechniki i Energoelektroniki przez połączenie Katedry Elektrotechniki Teoretycznej i Ogólnej z zespołem napędu elektrycznego dotychczasowej Katedry Elektrotechniki Przemysłowej.

W roku 1970 na Wydziale Elektrycznym powołano jednoroczne studia podyplomowe o dwóch specjalnościach: elektrotechniki przemysłowej i elektroenergetyki oraz jednorazowo studium doktoranckie w zakresie układów elektromechanicznych.

12 września 1973 roku Rektor Politechniki Śląskiej zawarł umowę z Dyrektorem Zjednoczenia Przemysłu Maszyn i Aparatów Elektrycznych EMA w sprawie budowy nowego budynku z laboratoriami i salami wykładowymi dla potrzeb Wydziału Elektrycznego, a przeznaczonego dla maszyn elektrycznych. Konsekwencją tej umowy było powołanie na Wydziale Zakładu Maszyn Elektrycznych jako zakładu wydziałowego oraz wprowadzenie nowej nazwy instytutu drugiego: Instytut Metrologii Elektrycznej i Elektronicznej.

W 1980 roku przemianowano Zakład Maszyn Elektrycznych na Instytut Maszyn i Urządzeń Elektrycznych.

W 1973 roku na podstawie zarządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego utworzono na Wydziale Elektrycznym podyplomowe studium napędu i energoelektroniki trwające dwa semestry.

Na wniosek Koła Elektryków Stowarzyszenia Wychowanków Politechniki Śląskiej władze Uczelni nadały gmachowi wydziałowemu przy ul. Pstrowskiego (obecnie Akademicka) 10 patrona w osobie prof. Stanisława Fryzego, co zostało uwiecznione tablicą pamiątkową przy wejściu do budynku, wmurowaną w 1985 roku. Uroczystość ta związana była z setną rocznicą urodzin prof. Fryzego. Wnioskodawcy uważali, że przez nadanie gmachowi wydziałowemu patrona pamięć o wielkim polskim elektryku będzie trwała na co dzień wśród adeptów elektrotechniki.

W 1888 roku skorygowano nazwy dwóch instytutów Wydziału Elektrycznego, tak aby bardziej odpowiadały profilowi dydaktycznemu i zainteresowaniom pracowników. I tak przemianowano Instytut Podstawowych Problemów Elektrotechniki i Energoelektroniki na Instytut Elektrotechniki Teoretycznej i Przemysłowej, zaś Instytut Metrologii Elektrycznej i Elektronicznej na Instytut Metrologii i Automatyki Elektrotechnicznej.

Od 1978 roku na Wydziale Elektrycznym prowadzonych było sześć specjalności:

- elektroenergetyka,
- przetwarzanie i użytkowanie energii elektrycznej,
- automatyka i metrologia elektryczna,
- budowa maszyn i urządzeń elektrycznych,
- trakcja elektryczna,
- nauczycielska.

Specjalność nauczycielska nie sprawdziła się w praktyce i została anulowana. Do dzisiaj na naszym Wydziale działa pięć specjalności dydaktycznych.

W 1992 roku znów wrócono do dziennych studiów inżynierskich. Na dzień dzisiejszy mamy na Wydziale 5-letnie studia dzienne magisterskie o pięciu specjalnościach oraz 3,5-letnie studia inżynierskie bez specjalności, przewidziane głównie dla absolwentów techników elektryków i elektroników. W dalszym ciągu prowadzone są wieczorowe studia inżynierskie 4,5-letnie o podobnych specjalnościach jak na studiach dziennych.

Od 1991 roku zostały wznowione zaoczne studia inżynierskie 3,5-letnie, ale dla absolwentów Państwowych Szkół Technicznych. Według stanu na dzień 15 lutego 1994 roku na naszym Wydziale, na wszystkich rodzajach studiów, studiuje 1250 studentów.

Od początku istnienia Wydziału Elektrycznego do dnia 1 marca 1994 roku wydano 8195 dyplomów, w tym 3991 magisterskich, 4168 inżynierskich oraz 36 nauczycielskich.

Na Wydziale Elektrycznym zostało wypromowanych 237 doktorów nauk technicznych oraz 55 doktorów habilitowanych. Stopień naukowy doktora habilitowanego otwiera drogę do starań o uzyskanie tytułu naukowego profesora, który tradycyjnie nadaje Głowa Państwa.

Wychowankowie naszego Wydziału zajmują odpowiedzialne stanowiska nie tylko w kraju, ale i za granicą. Nasi absolwenci świetnie dają sobie radę w elektrotechnicznym przemyśle niemieckim, francuskim, angielskim, kanadyjskim, amerykańskim itd. Wielu wychowanków zajmuje stanowiska profesorskie na Politechnikach: Warszawskiej, Szczecińskiej, Krakowskiej, Białostockiej, Lubelskiej, Częstochowskiej, Akademii Górniczo-Hutniczej, w Wyższych Szkołach Inżynierskich w Opolu i w Zielonej Górze, w Wojskowej Akademii Technicznej, w Instytucie Energetyki w Warszawie. Również, jak nam wiadomo, w dwóch wyższych uczelniach technicznych RFN nasi wychowankowie zajmują stanowiska profesorskie. Wiedza, jaką zdobywają absolwenci naszego Wydziału, jest - jak widać - wysoko ceniona, co świadczy o nowoczesności i rzetelności pracy wszystkich pracowników naukowo-dydaktycznych Wydziału Elektrycznego.

Wydział od początku swego istnienia był kierowany przez 15 kolejnych dziekanów. Część z nich była demokratycznie wybierana przez Radę Wydziału, część, a właściwie tylko trzech, była mianowana.

Kadencje dziekańskie w kolejności chronologicznej przedstawiają się następująco:

1. prof. dr Kazimierz Idaszewski	1945 w Krakowie
2. prof. dr Wacław Günther	1945 - 1946
3. prof. zw. dr inż. Stanisław Fryze	1946 - 1948
4. prof. mgr inż. Zygmunt Gogolewski	1948 - 1952
5. prof. dr inż. Zbigniew Jasicki	1952 - 1954
6. zastępca prof. mgr inż. Antoni Plamitzer	1954 - 1955
7. prof. dr inż. Tadeusz Zagajewski	1955 - 1956
8. doc. mgr inż. Edmund Piotrowski	1956 - 1958
9. doc. mgr inż. Edmund Romer	1958 - 1960
10. doc. mgr inż. Mieczysław Pluciński	1960 - 1968
11. prof. dr hab. inż. Zygmunt Nowomiejski	1968 - 1973
12. doc. dr inż. Aleksander Szendzielorz	1973 - 1979
13. doc. dr inż. Brunon Szadkowski	1979 - 1981
14. doc. dr hab. inż. Władysław Mizia	1981 - 1982

15. prof. dr hab. inż. Zygmunt Nowomiejski	1982 - 1985
16. doc. dr hab. inż. Władysław Mizia	1985 - 1990
17. prof. dr hab. inż. Tadeusz Glinka	1990 -

Nie można nie wspomnieć o Paniach Dziekankach, których wielki wkład pracy w rozwój Wydziału, a w szczególności w utrzymanie porządku i ładu, w organizację procesu dydaktycznego i życia studenckiego był - i jest - znaczący. W kolejności chronologicznej Kierowniczkami Dziekanatu były Panie:

1. Lidia Locherowa
2. Janina Reguła
3. Helena Wartalska
4. Zofia Jurkiewiczowa
5. Maria Kapusta
6. Wiesława Warychowa
7. Alina Przeorek-Hordyniak.

W okresie gdy studia dla pracujących były prowadzone przez odrębny sekretariat, Kierowniczkami były w Katowicach Pani Wanda Nowakowska i w Katowicach, a później w Gliwicach Pani Jadwiga Suszyńska.

W gronie profesorów naszego Wydziału mieliśmy wiele postaci nieprzeciętnych, nie tylko o dużej wiedzy, ale dużego formatu, ciekawej osobowości. Bez wątplenia, najciekawszą indywidualnością był prof. Fryze. Jego teoria mocy o przebiegach okresowych, lecz odkształconych jest do dzisiaj dyskutowana i na wielu konferencjach międzynarodowych, na których jest poruszana ta tematyka, zawsze pada nazwisko naszego profesora Stanisława Fryzego. Prace rozpoczęte przez Niego są kontynuowane przez pracowników naszego Wydziału. Gliwicka szkoła elektrotechniki zapoczątkowana przez prof. Fryzego jest kontynuowana i rozwijana. A był prof. Fryze również dobrym znawcą życia człowieka i baczny obserwator spraw potocznych. Często w czasie wykładów, dla odprężenia audytorium, dzielił się swoimi spostrzeżeniami i dawał życiowe rady słuchaczom.

Świetne były wykłady z matematyki prowadzone przez prof. Stanisława Kalińskiego. Wykładał piękną, bogatą polszczyzną, a matematyka była jego pasją.

Następą prof. Kalińskiego był prof. Jerzy Piwko, dydaktyk z zamiłowania, który nawet w czasie wojny, będąc żołnierzem 2 Korpusu Wojska Polskiego, gdy 3 Karpacki Pułk Artylerii Lekkiej, w którym był oficerem zwiadowczym i dowódcą centrali strzelniczej, schodził z linii frontu, zgłosił się na wykładowcę matematyki w Gimnazjum i Liceum Matematyczno-Fizycznym 3 Dywizji Strzelców Karpackich we Włoszech. Gdy na przykład w czasie nocnego dyżuru w centrali strzelniczej był spokój na froncie, wówczas prof. Piwko mówił do mnie: "Panie podchorąży, rozwiążemy trochę zadań z matematyki" - i wyjmowaliśmy zbiory zadań.

Ciekawą i wielce zasłużoną dla Wydziału Elektrycznego postacią był prof. Mieczysław Pluciński, który w czasie drugiej wojny światowej jako porucznik marynarki wojennej pływał na jedynym polskim krążowniku "Dragonie" jako trzeci oficer. Był świetnym organizatorem. Za Jego dziełaństwa Wydział głównie dzięki Jego staraniom uzyskał budynek przy ul. Bolesława Krzywoustego 2, w którym mieści się Dziekanat Wydziału Elektrycznego i dwa instytuty wydziałowe.

Prof. Jan Obrąpalski, ze Śląskiem zżyty od 1909 roku, był jednym z entuzjastów powołania Politechniki Śląskiej w okresie lat trzydziestych. Przed drugą wojną światową dyrektor Dozoru Kotłów Parowych w Katowicach i jednocześnie docent Politechniki Warszawskiej, a od 1936 roku wykładowca na Wyższym Studium Nauk Społeczno-Gospodarczych w Katowicach, w latach 1934-1935 był prezesem Stowarzyszenia Elektryków Polskich w Warszawie. W czasie wojny przygotowywał Plan Elektryfikacji Polski, który później po wojnie w latach pięćdziesiątych i sześćdziesiątych był jednym z podstawowych założeń przy opracowywaniu rozwoju krajowej energetyki przez Komitet Elektryfikacji Polski przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk, w którym to Komitecie czynnie i aktywnie działał prof. Nehrebecki.

Profesorowie naszego Wydziału byli autorami szeregu podręczników akademickich, które stanowiły źródło podstawowych wiadomości dla danej dyscypliny i określały jej zakres zainteresowań.

Przy wielu sukcesach Wydział nasz przeżywał również niepowodzenia. Najważniejszym i znaczącym niepowodzeniem, które prześladowuje Wydział od samego początku jego istnienia, jest permanentny odpływ kadry naukowo-dydaktycznej do innych ośrodków naukowych, co bardzo osłabia Wydział kadrowo. Przyczyny odchodzenia nauczycieli akademickich były różne. Można by niektóre wymienić. Kosztem Wydziału Elektrycznego powstał nowy Wydział Automatyki (obecnie Automatyki, Informatyki i Elektroniki). Spośród 30 pracowników naukowo-dydaktycznych, którzy w 1964 roku odeszli z naszego Wydziału, 11 miało - lub w okresie późniejszym uzyskało - tytuły profesorskie. Również na nowo utworzony Wydział Matematyczno-Fizyczny przeszły z pełnym składem osobowym dwie katedry z Wydziału Elektrycznego.

Na inne uczelnie przeniosło się 15 nauczycieli akademickich naszego Wydziału, którzy byli już profesorami lub w późniejszym okresie ten tytuł uzyskali. Na skutek tego odpływu kadry Wydział Elektryczny znalazł się obecnie na granicy posiadania praw akademickich, gdyż obowiązujące przepisy wymagają, aby w składzie Rady Wydziału znajdowało się co najmniej 6 profesorów tytularnych, a tyłu na dzień dzisiejszy nasz Wydział posiada. Miejmy nadzieję, że ominie nas niebezpieczeństwo utraty pełnych praw akademickich i w niedługim czasie wzrośnie liczba tytularnych profesorów na naszym Wydziale. Mamy jednak tę satysfakcję, że nasi dawni pracownicy naukowo-dydaktyczni zasilają wiele wydziałów elektrycznych innych uczelni. Dla pocieszenia można przy-

pomnieć, że w latach siedemdziesiątych zaistniała taka sytuacja, że dziekanami wydziałów elektrycznych na sześciu wyższych uczelniach byli wychowankowie naszego Wydziału. Jest to chyba swoisty rekord w skali kraju. Były to wydziały elektryczne kierowane przez naszych absolwentów na Politechnice Warszawskiej, Akademii Górniczo-Hutniczej, Politechnice Częstochowskiej, w Wyższej Szkole Inżynierskiej w Opolu, Wyższej Szkole Inżynierskiej w Zielonej Górze, no i oczywiście na Politechnice Śląskiej.

Jesteśmy wszyscy głęboko przekonani, że gdziekolwiek znajdują się nasi Absolwenci, pamiętają o swojej Alma Mater, i że są dumni z faktu, iż ukończyli właśnie Wydział Elektryczny Politechniki Śląskiej. Byłoby również wspaniale, jeśliby Wydział Elektryczny Politechniki Śląskiej mógł być dumny ze swoich Wychowanków. Miejmy nadzieję, że tak właśnie jest.